

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 25 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanmaktadır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi, ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

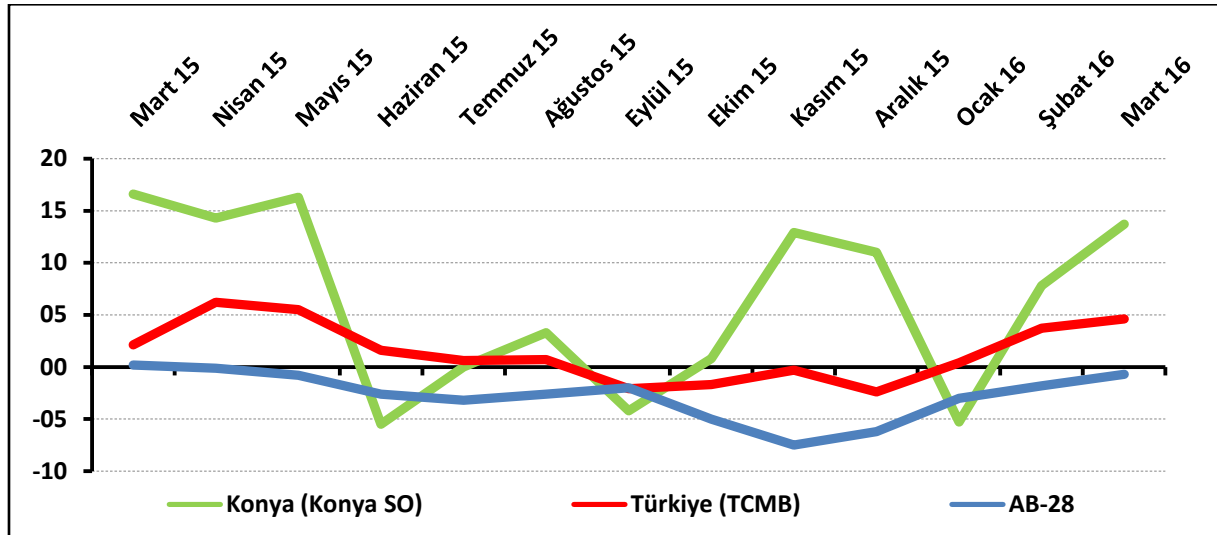
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen aya göre yükseldi:

Şubat 2016'da 7,8 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Mart 2016'da bir önceki aya göre 5,9 puan yükselirken, geçen yılın aynı ayına göre 2,9 puan düşerek 13,7 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi, Mart 2016'da bir önceki aya göre 0,9 puan yükselerek 4,6 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi ise Mart 2016'da bir önceki aya göre 1,1 puan yükselerek -0,7 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre hem Konya'da hem Türkiye geneli ve AB-28'de yükselmiştir. Konya imalat sanayi, Mart 2016'da Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya göre yükselmesinde en çok gelecek 3 aydaki üretim beklentisindeki artış etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Mart 2015 – Mart 2016)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

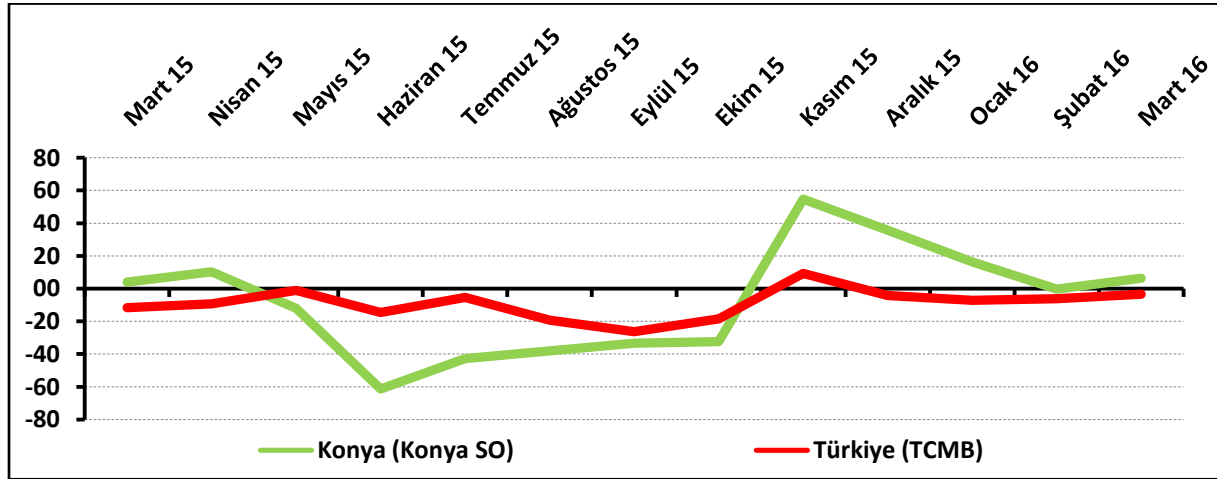
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5	0,0	3,3	-4,2	0,8	12,9	11,0
2016	-5,3	7,8	13,7									

Konya imalat sanayinin yüzde 38'i genel gidişatın geçen aya göre daha iyi olduğunu ifade etti:

Konya imalat sanayinin yüzde 38'i bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 31,7 iken aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 30,3 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında, Konya'nın Türkiye geneline göre daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. Konya imalat sanayindeki genel gidişat, geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre yükselmiştir.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Mart 2015 – Mart 2016)

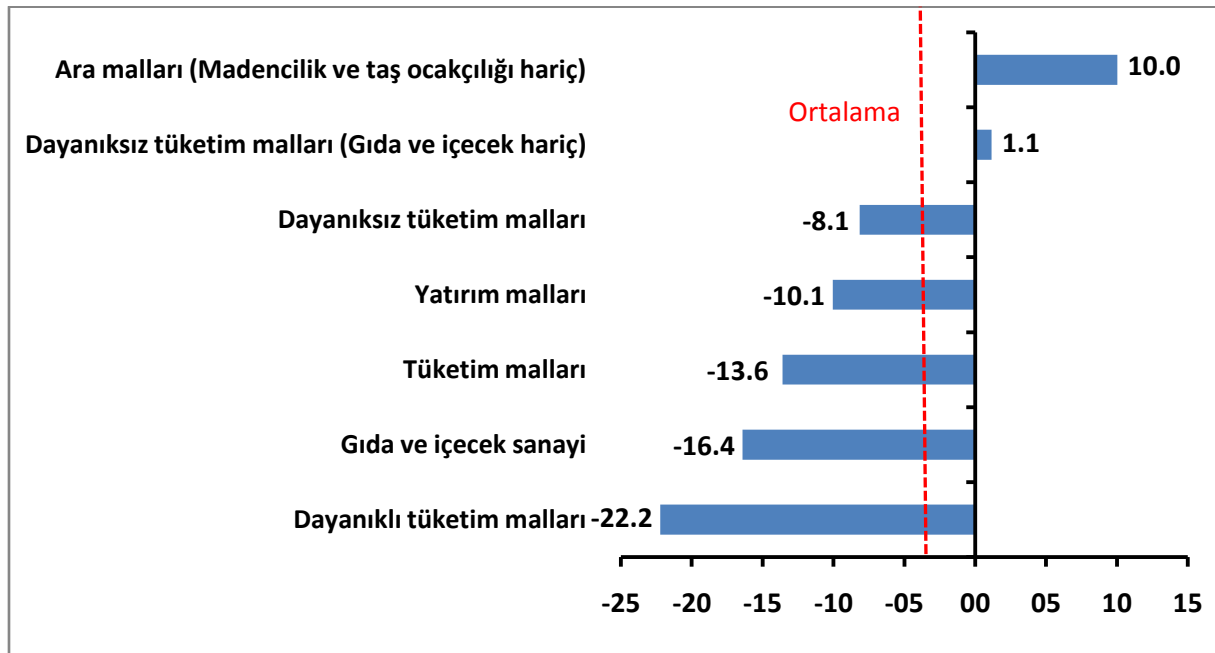

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 1,7'si önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 81'i ise azalmasını bekliyor.

Mart ayının lideri ara malları sektörü oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler ve geçen yılın aynı dönemine göre değişim puanları itibarıyla bakıldığında, Mart 2016’da en fazla artış “ara malları” sektöründe oldu. Bu sektörü “gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektörü takip etti. Bu sektörlerde geçen yılın aynı dönemine göre artış yaşanmıştır. “Dayanıksız tüketim malları”, “yatırım malları”, “tüketim malları”, “gıda ve içecek sanayi” ve “dayanıklı tüketim malları ” sektörlerinde ise düşüş yaşanmıştır. “Dayanıklı tüketim malları” sektörü, endeks değeri geçen yıla göre en fazla azalan sektör olmuştur.

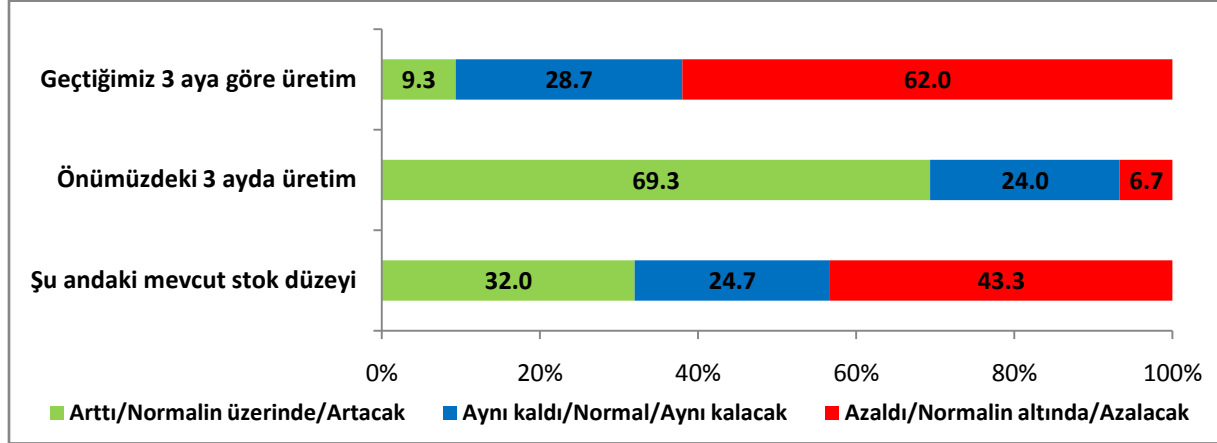
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Mart 2016)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim düşmeye devam ediyor:

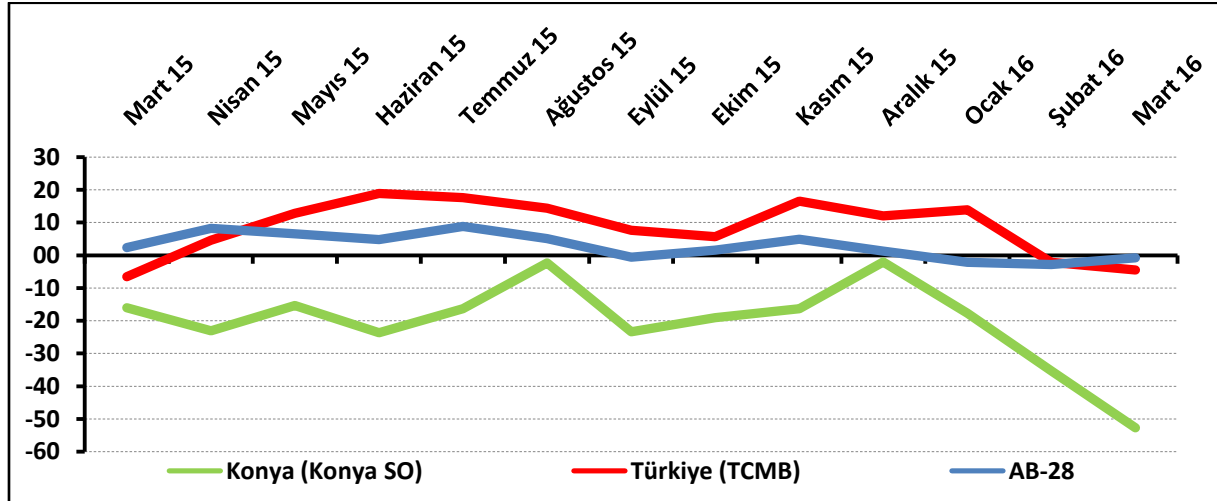
Mart 2016'da Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 9,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre üretimlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 69,3 olmuştur. Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 24,7'si mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Mart 2016)

Konya'da, Şubat 2016'da düşen "geçtiğimiz 3 aya göre üretim" Mart 2016'da da düştü. Konya'da "geçtiğimiz 3 aya göre üretim" Türkiye'den ve AB'den daha düşük değer aldı.

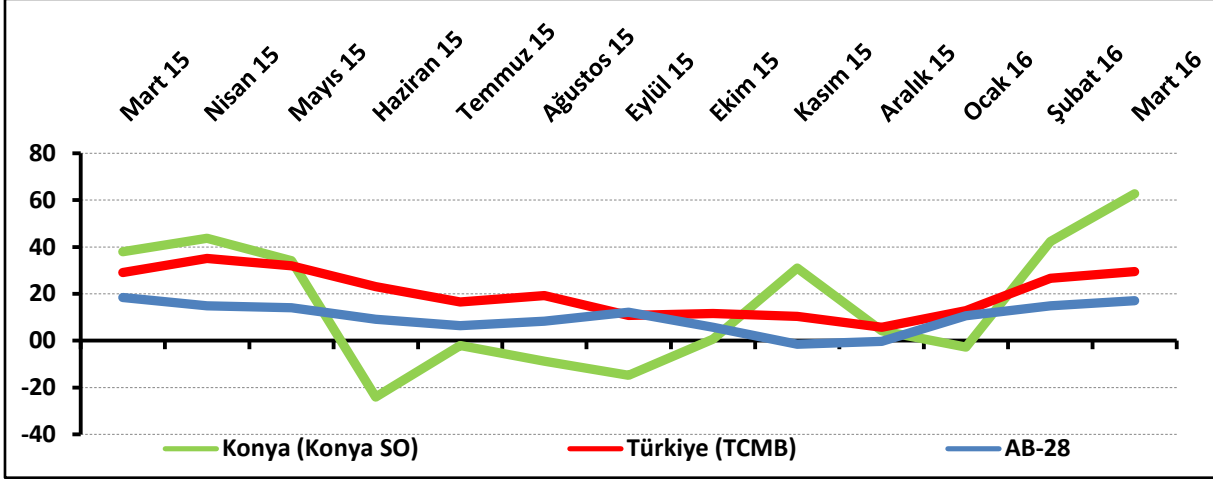
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Mart 2015 – Mart 2016)

Konya imalat sanayinde önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi yükseldi:

Şubat 2016'da yükselen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", Mart 2016'da da yükseldi. Konya'da "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi" söz konusu dönemde Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer aldı. Konya imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 69,3'ü önümüzdeki 3 aya üretimlerinin artacağını beklemektedir.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Mart 2015 – Mart 2016)

Mart ayında Konya'da kapasite kullanım oranları yükseldi:

Şubat 2016'da Konya'da kapasite kullanım oranı yüzde 52 iken Mart 2016'da bir önceki aya göre 1,6 puan yükselerek yüzde 53,6 değerini aldı. Türkiye'de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 0,8 puan yükselerek yüzde 74,3 oldu.

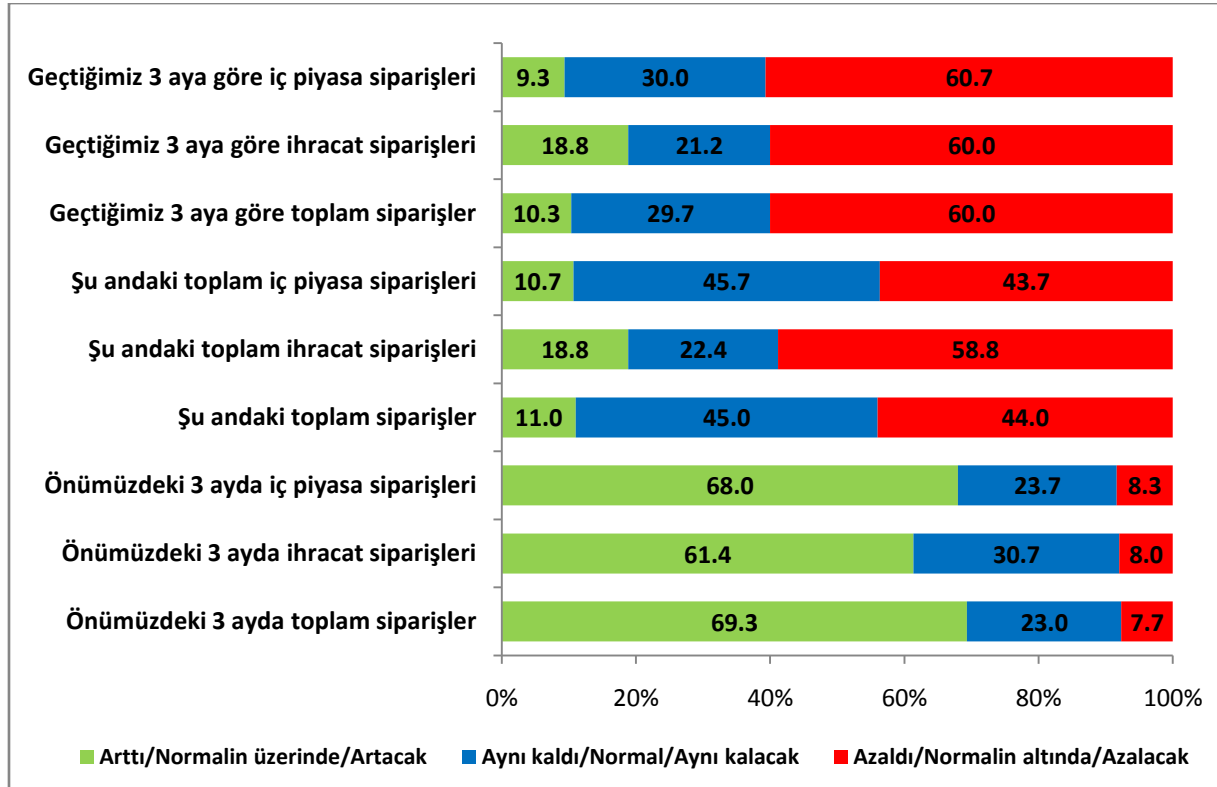
Konya imalat sanayinin yüzde 69'u önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Mart 2016'da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 10,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 69,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Mart ayında Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun, geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında, hem geçmiş dönem hem şu andaki ihracat sipariş durumu ve beklentisindeki olumlu algının, iç piyasa siparişlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

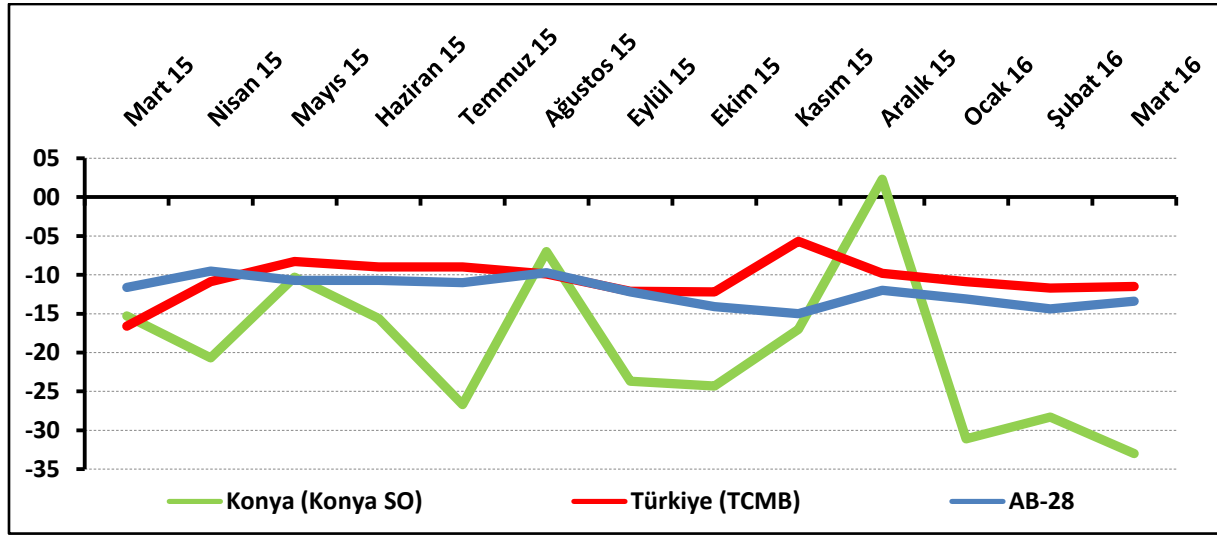
Şekil-7. Konya'da sipariş durumu (%) (Mart 2016)

Konya’da mevcut sipariş miktarı geçen aya göre düştü:

Mart 2016’da Konya’da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 11’i mevcut siparişlerin normalin üzerinde, yüzde 45’i normal seviyede, yüzde 44’ü ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya’da şu andaki toplam sipariş miktarı, mart ayında Türkiye geneli ve AB-28’den daha düşük bir değer almıştır.

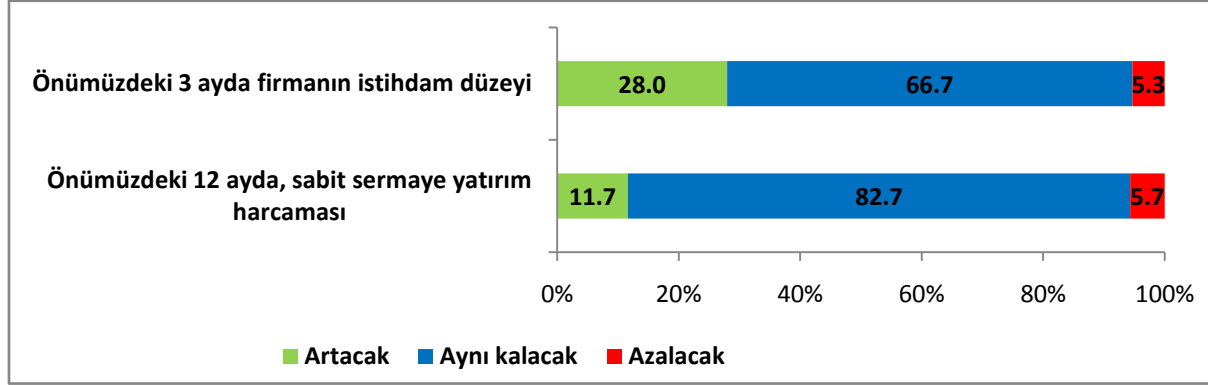
Şekil-8. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Mart 2015 – Mart 2016)

Konya imalat sanayinde önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi yükseldi:

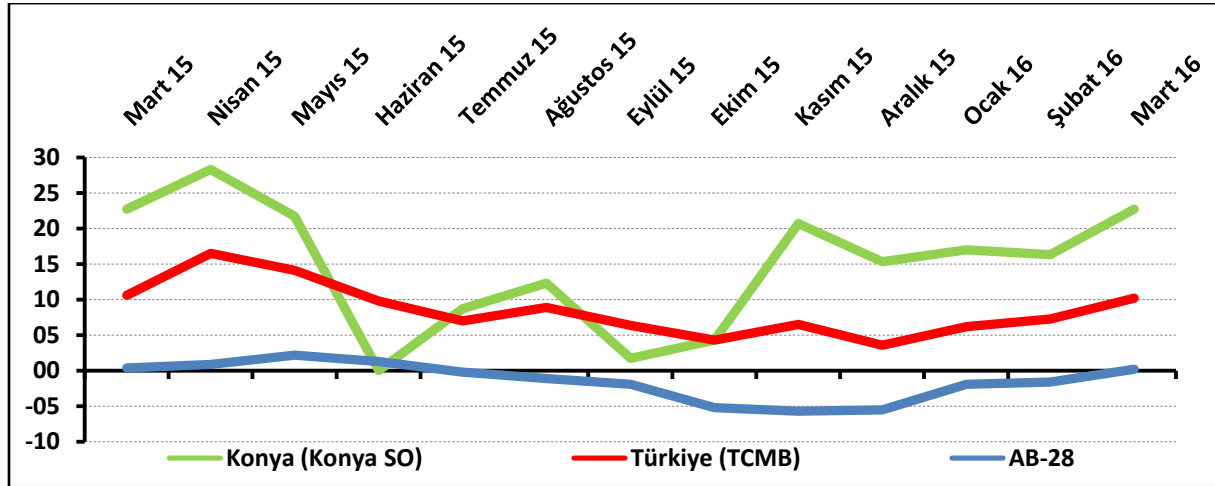
Mart 2016'da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 28'i önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 11,7 olmuştur.

Şekil-9. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Mart 2016)

Konya'da önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını belirtenlerin oranında geçen aya göre artış yaşanmıştır. Ancak önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünenlerin oranı hala yüksek seviyededir. Mart 2016'da söz konusu oran yüzde 66,7 olarak gerçekleşmiştir. Mart ayında önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin denge değeri, Konya'da, Türkiye geneli ve AB-28'den daha yüksek bir değer almıştır.

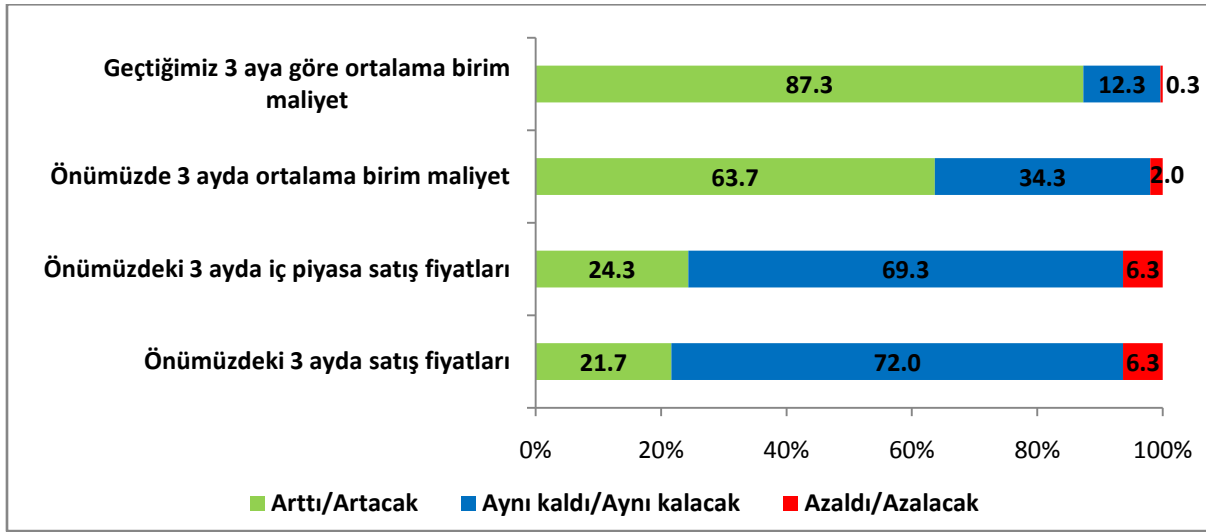
Şekil-10. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Mart 2015 – Mart 2016)

Konya imalat sanayinin yüzde 87'si ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Mart 2016'da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 87,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 63,7'si önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyetin artacağını beklemektedir. Konyalı üreticilerin yüzde 21,7'si ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-11. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Mart 2016)

Konya imalat sanayinin gelecek dönem beklentileri, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi sorular bazında incelendiğinde, gelecek dönem sipariş göstergelerinde geçen yıla göre artış yaşandığı görülmektedir. Gelecek dönemdeki birçok göstergede Konya, Türkiye genelinden daha iyi performans sergilemiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Mart 2016)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	-17,4	-36,7	-52,7	-4,4	-0,8
Önümüzdeki 3 ayda üretim	20,4	24,7	62,7	29,5	17,1
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	2,0	-15,7	11,3	-4,3	-5,7
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	-14,3	-36,3	-51,3	-5,5	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-27,9	-24,3	-41,2	-6,1	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	-14,0	-33,4	-49,7	-3,7	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	-3,7	-19,3	-33,0	-12,2	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	-25,9	-26,5	-40,0	-12,3	-15,3
Şu andaki toplam siparişler	-4,7	-17,7	-33,0	-11,5	-13,4
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	20,4	22,0	59,7	27,1	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	-0,7	16,8	53,4	24,2	
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	21,7	21,0	61,7	30,6	
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	6,4	0,0	22,7	10,2	0,2
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	2,0	-17,7	6,0	6,9	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	-1,0	3,7	87,0	26,6	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	-10,0	-8,3	61,7	27,5	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	-19,3	-10,7	18,0	17,1	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	-18,0	-12,7	15,3	18,3	-2,0
İmalat sanayindeki 1 ay öncesine göre genel gidişat	6,6	2,3	6,3	-3,5	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi geçen yıla göre düştü:

AB-28 ülkeleri için imalat sanayi güven endeksi değerlerine bakıldığında; endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok Lüksemburg’da yükselmiştir. Lüksemburg’u; Danimarka, İsveç ve Slovakya takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise Malta, Litvanya, İngiltere, Almanya, Slovenya ve Çek Cumhuriyeti olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, Türkiye’de yükselirken, AB-28 ve Euro bölgesinde geçen yılın aynı dönemine göre düşmüştür.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mart 2015’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2015’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
Lüksemburg	14,2
Danimarka	10,1
İsveç	8,3
Slovakya	7,4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	6,9
Yunanistan	6,2
Estonya	5,1
Fransa	3,6
Finlandiya	3,3
Türkiye	2,5
Bulgaristan	2,0
Letonya	1,9
Polonya	1,4
Hollanda	1,0
Hırvatistan	0,3
Belçika	-0,1
Portekiz	-0,1
Avusturya	-0,2
Romanya	-0,5
AB-28	-0,9
İspanya	-1,0
Euro Bölgesi-19	-1,2
Macaristan	-1,3
İtalya	-1,6
Çek Cumhuriyet	-2,4
Slovenya	-3,6
Almanya	-4,0
İngiltere	-4,2
Litvanya	-4,5
Malta	-11,1